

ZWARTBOEK

Brussel-Halle-Vilvoorde

1. Waarom bestaat er nog een tweetalige kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde?

Voor de verkiezingen van de Kamer van volksvertegenwoordigers bestaan er in heel het land een-talige kieskringen (vroeger kiesarrondissementen genoemd). De kieskringen vallen samen met ofwel het Nederlandse, ofwel het Franse taalgebied. Zo hoort het ook. Er is echter één uitzondering: Brussel-Halle-Vilvoorde. Brussel is tweetalig gebied, Halle-Vilvoorde is Vlaams gebied en behoort tot het Vlaams Gewest. Het gevolg is dat voor de verkiezingen van de Kamer van volksvertegenwoordigers de Brusselse Franstalige lijsten ook gepresenteerd worden in heel Halle-Vilvoorde. De Franstaligen uit Brussel kunnen dus stemmen ronselen van Zemst tot Galmaarden. Dat op zich is al een groteske aanfluiting van het feit dat België ingedeeld is in duidelijk afgesproken taalgebieden. Het merkwaardige is dat het omgekeerde niet mogelijk is. De Vlaamse partijen die opkomen in Brussel-Halle-Vilvoorde kunnen voor hun lijst geen stemmen ronselen in Waals-Brabant. Van discriminatie gesproken.

Er is echter meer. Voor de verkiezingen van de Senaat en het Europees Parlement kunnen de Franstalige en Vlaamse partijen één lijst indienen in hun taalgebied. De Vlaamse partijen kunnen dus een lijst indienen in Vlaanderen+Brussel. Maar de Franstaligen kunnen een lijst indienen in Wallonië+Brussel+Halle-Vilvoorde. Als een Vlamingen-hater als Happart op de lijst van de Parti Socialiste staat voor de Senaatsverkiezingen, dan komt hij niet alleen in Wallonië en Brussel op, maar ook in heel Halle-Vilvoorde. Als Frank Vanhecke de Senaatslijst trekt voor het Vlaams Belang, dan kan hij stemmen halen in Vlaanderen en Brussel, maar niet in Wallonië.

Deze absurde situatie, die nu al veertig jaar duurt, moet ophouden. Halle-Vilvoorde is geen tweetalig gebied, Halle-Vilvoorde is Vlaams gebied. Net zoals wij in Wallonië niets te zoeken hebben, hebben de Waalse partijen in Halle-Vilvoorde ook niets te zoeken. Daarom moet de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde eindelijk gesplitst worden.

Taalgrens

Zoals gezegd is het bestaan van een tweetalige kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde een uitzondering op de indeling van dit land in afgebakende taalgebieden. Hoe komt dit? In 1963 werd de taalgrens in dit land definitief vastgelegd. Voorheen bestond die taalgrens niet, en door tienjaarlijkse talentellingen gebeurde het dat gemeenten van taalregime konden veranderen. Daar werd dus in 1963 komaf mee gemaakt. De taalgrens werd ingevoerd, waardoor België in taalgebieden werd verdeeld: Vlaanderen, Wallonië, het Duitstalig gebied en het tweetalig gebied Brussel. De streektaal werd de bestuurstaal, de onderwijstaal en de taal waarin recht werd gesproken.

Faciliteiten

Er waren ook uitzonderingen op de regel. In Vlaanderen bestaan 12 gemeenten waar Franstaligen faciliteiten hebben, d.w.z. dat ze in hun contacten met de overheid het Frans mogen gebruiken. De bekendste zijn natuurlijk de zes faciliteitengemeenten rond Brussel. Die faciliteiten werden volop misbruikt om die gemeenten grondig te verfransen. Maar ook buiten 'de Zes' rukte de verfransing gestaag op, en gaat ze vandaag de dag onverminderd door. Steeds meer gemeenteraden in Halle-Vilvoorde tellen Franstalige gemeenteraadsleden die van onze streek een tweetalige regio willen maken. Daar heeft het bestaan van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde alles mee te maken.

Gemiste kansen

Zoals de faciliteiten een uitzondering zijn (of zouden moeten zijn) op de eentaligheid van het bestuur in Vlaanderen, zo is ook het bestaan van de tweetalige kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde een ongerijmdheid. Toen begin de jaren zestig de taalgrens werd vastgelegd, werden ook de kiesarrondissementen zo ingedeeld dat ze allemaal tot één welbepaald taalgebied zouden behoren. Eén uitzondering echter: Brussel-Halle-Vilvoorde, de enige kieskring die gemeenten bevat die zowel in tweetalig gebied (Brussel) als in eentalig gebied (Halle-Vilvoorde) liggen.

In 1974 werd in Halle een eerste grote betoging van de Vlaamse Beweging georganiseerd voor de splitsing van de Brussel-Halle-Vilvoorde. Sindsdien hebben zowat alle Vlaamse partijen die eis overgenomen. Alleen is er in al die jaren niets gebeurd, omdat de Waalse partijen dwarslagen en nog steeds dwarsliggen. En in België is de wil van de Walen wet.

Er is echter meer. Op het ogenblik dat men de kieskring kon splitsen, heeft men het vertikt. Zo was er in 1993 een belangrijke hervorming van de Senaat en werden de provincies Vlaams- en Waals-Brabant opgericht (het zogenaamde Sint-Michielsakkoord). Tot dan werd de Senaat verkozen op basis van de bestaande kieskringen, waaronder Brussel-Halle-Vilvoorde. In 1995 zou de Senaat voor de eerste keer verkozen worden op basis van één grote kieskring in Vlaanderen en één grote kieskring in Wallonië.

Dit was hét ideale moment om Brussel-Halle-Vilvoorde te splitsen. Maar wat deed men? Men maakte één Vlaamse kieskring Vlaanderen+Brussel, en één Waalse kieskring Wallonië+Brussel+Halle-Vilvoorde. Op slag werd Halle-Vilvoorde niet alleen meer het jachtterrein van Franstalige politici uit Brussel, maar van Franstalige politici uit heel

Wallonië! De Vlaamse politieke verantwoordelijken hadden opnieuw hun woord gebroken.

Door de niet-aflatende druk van de Vlaamse Beweging en van de burgemeesters uit Halle-Vilvoorde staat dit cruciale punt opnieuw hoog aan de politieke agenda. Brussel-Halle-Vilvoorde had al veertig jaar geleden moeten gesplitst zijn. Het moet dus nú gebeuren, zonder dat aan de Franstaligen enige toegeving kan gedaan worden. Deze keer kunnen de Vlaamse politici niet meer ontsnappen.

2. Gevolgen van het niet-splitsen van Brussel-Halle-Vilvoorde

De Franstaligen hebben de taalgrens nooit aanvaard. Meer bepaald hebben zij hun aanspraken op onder meer de zes faciliteitengemeenten rond Brussel nooit onder stoelen of banken gestoken. Daarom willen zij ook de electorale band tussen de Franstaligen in Brussel en de Franstaligen in de Rand in stand houden. Het verschil tussen het behoud van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde en de afschaffing ervan is zeer betekenisvol. Op 18 mei 2003 stemden in Halle-Vilvoorde maar liefst 70.000 kiezers voor Franstalige lijsten voor de Kamer. Bij de Vlaamse parlementsverkiezingen van 2004 behaalde de Franstalige eenheidslijst slechts 40.300 stemmen. Een verschil van bijna 30.000 stemmen! Anders gezegd: zodra er geen Brusselse of Waalse politieke lijsten deelnemen aan de verkiezingen, zijn heel wat Franstaligen uit Halle-Vilvoorde wel degelijk bereid zich te integreren en een stem uit te brengen voor Vlaamse lijsten.

Zolang de splitsing geen feit is, zullen de Franstalige partijen zich dus om electorale redenen blijven mengen in de Rand. Zij hebben er persoonlijk voordeel bij en het brengt nog geld op voor de Franstalige partijen ook: zo'n 200.000 euro per jaar, of bijna 3 euro per kiezer.

Die politiek van bemoeienis en gestook in de Rand voeren ze nu al jaren, zonder noemenswaardige tegenstand van de Vlaamse regering. Het feit dat die inmenging op vele vlakken onwettig is, raakt hun koude kleren niet.

EEN PAAR VOORBEELDEN

1. Carrefour

Carrefour is een Franstalig blad dat vanaf de jaren negentig stelselmatig Fransdolle propaganda verspreidt in een groot deel van Halle-Vilvoorde, op maar liefst 100.000 exemplaren. Het druksel wordt zwaar gesubsidieerd door de Franse Gemeenschapsregering, die haar bevoegdheden hiermee manifest te buiten gaat. De Franse Gemeenschapsregering werd hiervoor veroordeeld door het Arbitragehof, maar bleef het blad gewoon verder subsidiëren. Na een tweede veroordeling gooide de Franse Gemeenschap het over een andere boeg. Zij stort geld aan een internationale instelling ter promotie van de Franse cultuur, de *Francité Internationale*. Die instelling steunt dan op haar beurt de uitgave van *Carrefour*, dat op die manier nog steeds zijn Vlaamshatende boodschap in onze regio kan blijven spuien. Wat doet de Vlaamse regering? Niets.

2. Sport en cultuurverenigingen

Franstalige sport- en cultuurverenigingen in heel Vlaams-Brabant worden tot de dag van vandaag betoelaagd door de Franse Gemeenschap. Franstalige cultuurverenigingen in de zes faciliteitengemeenten kregen zelfs subsidies om de feestdag van Franse Gemeenschap te vieren. De Franstalige sportclubs uit de faciliteitengemeenten zijn immers aangesloten bij ADEPS (de Franstalige tegenhanger van BLOSO) en nemen ook deel aan de Franstalige competitie. Wat doet de Vlaamse regering? Niets.

3. Adviesraad

Om duidelijk te maken dat voor de Franstaligen de Rand van hen is, richtte de COCOF (dat zijn de Franstalige verkozenen in de Brusselse Gewestraad) in 1995 een Adviesraad op over de problematiek van de Rand, zeg maar om de Franstaligen in de Rand te steunen. Naast vertegenwoordigers van de COCOF zelf, telt de adviesraad Franstalige verkozenen uit Vlaams-Brabantse gemeenten. Een duidelijker signaal voor de Franstalige aanspraken op onze regio is moeilijk te vinden. De Raad van State veroordeelde het bestaan van de adviesraad in 2002. Maar geen nood, zes dagen nadien werd deze raad opnieuw opgericht. Onwettig. Wat doet de Vlaamse regering? Niets.

4. Gemeentebesturen

De Franstalige gemeentebesturen, Wezembeek-Oppem en Linkebeek op kop, doen er alles aan om de bestaande wetten, vooral taalwetten, decreten en reglementen te saboteren en zelfs te overtreden. Zo worden in gemeenteraden Franstalige tussenkomsten gehouden. Zo misbruikt men het gemeentelijk informatieblad om alweer anti-Vlaamse propaganda te verspreiden. Men weigert op het gemeentehuis de WIS-computer van de VDAB te installeren, waarmee werklozen allerlei vacatures kunnen raadplegen. Men start tweetalige webstekken op. Men zendt oproepingsbrieven voor verkiezingen rond die in strijd zijn met de taalwetgeving. Men int gemeentelijke belastingen op een onwettige manier... Kortom, men lapt de taalwetgeving feestelijk aan zijn francofone laars. Wat doet de Vlaamse regering? Niets.

5. Franstalig onderwijs

In de zes faciliteitengemeenten mag wettelijk gezien Frans-talig basisonderwijs georganiseerd worden, betaald door Vlaanderen. Er zijn echter strikte regels inzake inspectie, zowel wat de eindtermen als het taalgebruik betreft. De Franstaligen weigeren echter die inspectie te aanvaarden. Ondertussen betaalt Vlaanderen jaarlijks meer dan 11 miljoen euro om een onderwijs te subsidiëren dat alleen de verfransing van onze streek in de hand werkt.

En in de faciliteitengemeente Wezembeek-Oppem beschikt de gemeentelijke muziekschool van het Brusselse Sint-Lambrechts-Woluwe over een Franstalige afdeling. Dat laatste is onwettig.

Wat doet de Vlaamse regering? Niets.

6. Raad van Europa

De Franstaligen mengen zich niet alleen op een volslagen onwettige manier in onze regio. Ze schakelen zelfs internationale instellingen in, zoals de Raad van Europa. Die instelling moet toezien op de eerbiediging van de rechten van minderheden in Europa. Het minderhedenverdrag was bedoeld voor de bescherming van bepaalde minderheidsgroepen in Oost-Europa (b.v. de zigeuners in Roemenië). Welnu, de Franstaligen zijn er in geslaagd om de leden van de Raad van Europa tot twee keer toe wijs te maken dat zij hier behandeld worden als een verdrukte minderheid, zoals pakweg de Koerden in Turkije... Met als gevolg dat de Raad van Europa, zonder enige kennis van zaken, besliste om te pleiten voor de algemene tweetaligheid van heel Vlaanderen. Waar zat de Vlaamse regering? Niets van gehoord.

Verfransing en vervreemding leiden tot *verBrusseling*

Door niet te splitsen, nemen verfransing én vervreemding hand in hand toe. Iedereen weet dat de stadsvlucht uit Brussel zwaar weegt op onze streek en dat niet alleen Vlamingen, maar ook zeer veel Franstaligen de grootstad ontvluchten. Zij doen dat omwille van het dalend niveau van het Brussels onderwijs, de getto's, de hoge grond- en huurprijzen, de stijgende onveiligheid en het slecht bestuur van de PS-, MR- en FDF-burgemeesters in het algemeen. Ook buitenlanders komen steeds vaker in Halle-Vilvoorde wonen. Niet zelden om identieke redenen als hierboven vermeld en eveneens aangetrokken door de verfransing van deze gemeenten. Op veel plaatsten zien zij gewoon geen onderscheid met Brussel. In de faciliteitengemeenten zijn het vooral de rijke Eurocraten. Volgens recente cijfers

gaan twee op de drie verkochte woningen in Wezembeek en Kraainem naar Eurocraten. Het overgrote deel van deze Eurocraten maakt gretig gebruik van de faciliteiten, hoewel die helemaal niet voor hen bedoeld waren.

De Franstalige professor Philippe van Parijs, hoogleraar filosofie aan de Université Catholique de Louvain zei hierover in *Le Vif/L'Express* heel terecht: *"Faciliteiten lijken mij een goede zaak, op voorwaarde dat ze beschouwd worden als een tijdelijke overgangsmaatregel. (...) Anderzijds is het niet verstandig dat dit privilege toegekend wordt aan elke nieuwkomer. Meer dan 70% van alle bewoners van de faciliteitengemeenten zijn daar niet geboren. Waarom kan iemand die afkomstig is uit Marseille in Kraainem zijn documenten in zijn moedertaal ontvangen, maar iemand uit Berlijn niet? De Europese ambtenaren moeten niet denken dat het mooie platteland rond Brussel van hen is."*

In de oudere buurten van gemeenten zoals Sint-Pieters-Leeuw, Asse, Vilvoorde, Machelen, Zaventem en Strombeek strijken vooral niet-Europese vreemdelingen neer. Ook de Brusselse vreemdelingen zijn immers op de hoogte van het feit dat ze in het Frans terecht kunnen in vele overheidsdiensten, handelszaken en postkantoren. Sommige bewindslui rollen maar al te graag de rode loper voor hen uit. Zo voorziet het stadsbestuur van Vilvoorde (Jean-Luc Dehaene!) systematisch tolken voor anderstaligen bij contact met de stadsdiensten. Op die manier bevordert men vanzelfsprekend geenszins de kennis van het Nederlands.

Opmerkelijk is ook dat de Franstalige partijen verwoede pogingen doen om de buitenlandse inwijkelingen voor hen te winnen. In Vilvoorde wordt de lijst van 2006 volop multicultureel. En in een rijkere gemeente als Overijse probeert Union Francophone de vele Eurocraten voor haar kar te spannen, met de belofte van een meertalige dienstverlening door het gemeentebestuur.

Gemeenten met een duidelijk Nederlandstalig profiel zouden veel minder aantrekkingskracht hebben op deze anderstalige inwoners van de grootstedelijke getto's. Ook daarom moet de band met Brussel zoveel mogelijk doorgelicht worden.

CONCLUSIE:

Zolang Brussel-Halle-Vilvoorde niet gesplitst is, zullen de Franstalige partijen zich blijven roeren in Halle-Vilvoorde, of dat optreden nu onwettig is of niet. De Franstalige partijen scharen zich onvoorwaardelijk achter hun francofiële kompanen uit Halle-Vilvoorde en gijzelen steeds weer de

Vlaamse partijen in de federale regering. Die Vlaamse partijen hebben dan weer niet de moed om op hun strepen te staan. Als puntje bij paaltje komt, kiezen zij steeds voor het belang en het voortbestaan van de regering in plaats van het belang van de Vlamingen.

Een splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde is de enige manier om de onwettige bemoeienissen van de Franstaligen in Halle-Vilvoorde af te stoppen. Als de Brusselse en Waalse politici in onze regio geen kiezers meer kunnen winnen, zal de inmenging en het gestook op termijn automatisch stoppen.

Vlaamse regering blijft apathisch

De opeenvolgende Vlaamse regeringen misten en missen nog steeds de politieke moed om een krachtig beleid te voeren dat de verfransing en vervreemding een halt moet toeroepen.

1. Jonge Vlaamse gezinnen vinden nauwelijks nog een betaalbare woning en moeten hun vertrouwde omgeving verlaten. Tussen 1999 en 2003 steeg de prijs voor bouwgrond in de Vlaamse Rand met liefst 55,5%. De gemiddelde koopprijs voor een woning in de Rand ligt zo maar eventjes 31% hoger dan het Vlaamse gemiddelde. Toch bestaat er geen krachtadige sociale woonpolitiek in de Rand, die ervoor zou moeten zorgen dat de autochtone Vlamingen een betaalbare woning vinden. Er is ooit wel een poging geweest. Vlabinvest moest gronden en woningen verwerven en ze betaalbaar aanbieden aan mensen uit de streek. Welnu, sinds 1991 realiseerde Vlabinvest nauwelijks 300 woningen en gronden. Een druppel op een hete plaat. Ook van het voorkeepsrecht, dat bedoeld was om een Vlaams lokaal woonbeleid op poten te zetten, wordt in de meeste gemeenten geen gebruik gemaakt. De Vlaamse regering faalt hier over de hele lijn, en laat de verfransing rustig gedijen.

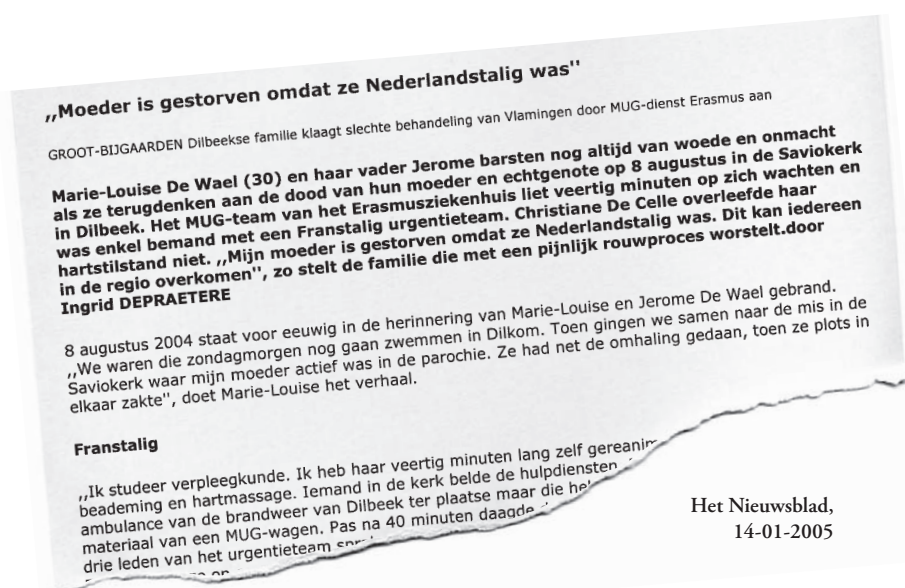
2. Inzake ruimtelijke ordening heeft de Vlaamse regering de stommitieit begaan grote delen van Halle-Vilvoorde te beschouwen als behorend tot het grootstedelijk gebied. Dat betekent dat dit gebied versneld mag volgebouwd worden, ook met hoge appartementsgebouwen. Dit zal de stadsvlucht uit Brussel – en dus de verfransing – alleen maar versterken. In plaats daarvan moet een beleid komen dat het groen en landelijk karakter van de Rand zoveel mogelijk vrijwaart en ondersteunt en de inwijking afremt.

3. De bussen van de Vlaamse vervoermaatschappij van en naar Brussel zijn nog steeds tweetalig, terwijl het technisch perfect mogelijk is om de digitale vermeldingen pas tweetalig te maken in Brussel. De Vlaamse overheid geeft hiermee een bijzonder slecht voorbeeld. Op die manier kan niet geloofwaardig geijverd worden voor de vernederlandsing van het straatbeeld in onze regio.

4. Vlamingen kunnen vaak niet in hun eigen taal terecht in Brusselse ziekenhuizen. Ook de ziekenwagens en Mugs van deze ziekenhuizen, die tot ver in Vlaams-Brabant moeten uitrukken, zijn vaak bemand met Nederlandsonkundig personeel. De brengt akelige gevolgen met zich mee: niet zelden komt men laatstijdig aan omdat men de weg niet kan vragen; regelmatig duiken er bovendien klachten op van Vlamingen die bijzonder slecht verzorgd werden door Franstalige ambulanciers en dokters. Enkele inwoners van Halle-Vilvoorde bekochten dit zelfs met hun leven. Zowel in de Vlaamse als in de Brusselse regering laten de Vlaamse ministers betijen. Er mag zelfs geen meldpunt komen voor klachten hieromtrent.

5. Ring TV is onze regionale zender, die zeer bewust het Vlaams karakter van onze streek benadrukt. Maar Ring TV heeft het financieel moeilijk en heeft de Vlaamse regering al herhaaldelijk om structurele financiële steun gevraagd. Tot vandaag heeft de Vlaamse regering die steun geweigerd. Terwijl TV-Brussel voor ettelijke tientallen miljoen oude Belgische franken gesubsidieerd wordt, blijft Ring TV in de kou staan. Ook hier faalt de Vlaamse regering volledig.

Er zijn dus mogelijkheden om de verfransing in te dijken, alleen weigert de Vlaamse regering die mogelijkheden te benutten. Op die manier blijft het dweilen met de kraan open.

3. De strijd voor de splitsing

3.1. Geen vooruitgang tussen 1993 en 2002

Tussen het Sint-Michielsakkoord van 1993 en 2002 is het establishment erin geslaagd om de eis voor de splitsing van B-H-V zoveel mogelijk onder de mat te vegen. Ook de pers besteedde aan het thema al te weinig aandacht. Toch waren er een aantal opmerkelijke momenten.

Eind 1992 werd het **Halle-Vilvoorde-Komitee** opgericht, een bundeling van Vlaamsgezinde organisaties en personiteiten uit Halle-Vilvoorde, dat de kwestie herhaaldelijk onder de aandacht probeerde te brengen. De activiteiten van het comité zouden pas op hun hoogtepunt komen in de loop van 2003 toen het een actie “dienstweigering” op poten zette en intensief ging samenwerken met de burgemeesters.

Een belangrijk actie werd evenwel veel vroeger georganiseerd, in januari 1994, toen 41 vooraanstaande Vlamingen (waaronder Anton van Wilderode, Aloïs Gerlo, ...) naar het Arbitragehof stapten om de nieuwe kiesomschrijving aan te klagen. Het Hof verwierp de klacht met een zeer politieke uitspraak. Men gebruikte het argument “dat het behoud van de kieskring was ingegeven door de zorg voor een algemeen compromis” in het raam van “het evenwicht tussen de belangen van de diverse gewesten en gemeenschappen”. Er werd hierbij vooral verwezen naar de aanwezigheid van zes faciliteitengemeenten rond Brussel (Wemmel, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Drogenbos, Kraainem en Wezembeek-Oppem). Een vreemde redenering, want er zijn langsheen de taalgrens nog heel wat andere faciliteitengemeenten die géén aanleiding geven tot gewestoverschrijdende kieskringen. Zo kunnen de Vlaamse partijen geen stemmen rapen in Henegouwen, ondanks de aanwezigheid van bijvoorbeeld de faciliteitengemeenten Edingen en Komen.

Op 1 maart 1995, in het kader van een interpellatiedebat met o.m. Joris Van Hauthem, deed Jean-Luc **Dehaene** in de Kamer de opmerkelijke uitspraak dat “*de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde in de sterren geschreven staat*”. Kort nadien, op 18 april 1995, beloofden parlementsleden van CVP, VLD, SP en VU in volle verkiezingscampagne plechtig dat zij tijdens de volgende legislatuur (1995-1999) werk zouden maken van de splitsing. Onder Dehaene II kwam er evenwel geen gezamenlijk initiatief meer. Deze rooms-rode regering heeft ook op vlak van staatshervorming niet de minste vooruitgang geboekt. Er werd alleen maar gepalaverd. In antwoord op een interpellatie van Bart Laeremans over het splitsingsdossier antwoordde Dehaene op 11 oktober 1995 laconiek : “*Het voordeel van een kiescampagne is dat men inderdaad wat in de sterren kan kijken.*”

In mei 1996 stelde kamerlid Bart Laeremans een gedetailleerd wetsvoorstel van het Vlaams Blok voor, waarin een asymmetrische splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde werd uitgewerkt. Vlaamse lijsten zouden zowel in Brussel als Halle-Vilvoorde kunnen opkomen, terwijl deze band voor de Franstalige partijen doorbroken werd. Principieel staan wij vandaag nog steeds achter dit voorstel, maar de kans is groot dat het Arbitragehof een dergelijke hervorming zou vernietigen wegens strijdigheid met de Grondwet. Een alternatief is natuurlijk een volledige (verticale) splitsing van de kieskring, gecombineerd met een gewaarborgde vertegenwoordiging voor de Brusselse Vlamingen. Maar ook dat kan wellicht enkel mits een grondwetswijziging.

Het regeerakkoord van **Verhofstadt I** (1999) bevatte enkel wat algemeenheden inzake de staatshervorming. De debatten werden doorverwezen naar een Conferentie voor de Staatshervorming (COSTA), die zowel op nationaal als op Brussels vlak georganiseerd werd. De resultaten waren bijzonder pover: er kwam een zeer beperkte fiscale autonomie voor de deelstaten, maar over Brussel-Halle-Vilvoorde werd niets gezegd. In het Brussels gewest werd de Vlaamse blokkeringsmacht (de zogenaamde ‘dubbele meerderheid’) onderuit gehaald in ruil voor wat extra zitjes in de hoofdstedelijke raad.

In het paarsgroene regeerakkoord van de Vlaamse regering van **Dewael** (1999) stond een uitgebreid hoofdstuk over de staatshervorming, met tal van eisen die in de loop van de vijf volgende jaren moesten gerealiseerd worden, zoals de verwerving van ruime fiscale autonomie en de regionalisering van delen van de sociale zekerheid. De splitsing van het kies- en gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde moest binnen de eerste helft van de legislatuur, dus tegen nieuwjaar 2002, bereikt zijn. Maar ook tijdens deze legislatuur werd in dit dossier niet de minste vooruitgang geboekt. De toenmalige Volksunie maakte deel uit van deze regering, maar nam ter zake helemaal geen initiatieven. De lamme houding van de ministers Anciaux en Sauwens leidde uiteindelijk tot de vernietigende breuk en het opdoeken van die partij.

3.2. Naar een nieuwe stroomversnelling

De zaken kwamen pas echt in een stroomversnelling terecht n.a.v. de kieswethervorming van 2002. Op minder dan een jaar voor de verkiezingen van juni 2003 wilde de paarsgroene meerderheid een drastische wijziging doorvoeren aan de kieswetgeving. De traditionele kiesarrondissementen (die voordelig waren voor CD&V) werden opgeheven en vervangen door provinciale kiesomschrijvingen. Dit was

vooral op maat geschreven van de Sp.a, die met haar Tel-etubbies (Stevaert, Van den Bossche, Vande Lanotte, Vandenbroucke en Janssens) over mediagenieke lijsttrekkers beschikte in elk van de vijf provincies. Het zou de partij inderdaad geen windeieren leggen: het kartel Sp.a-Spirit behaalde 24%, waar Sp.a afzonderlijk in 1999 amper 15% behaalde. Tegelijk werd een kiesdrempel van 5% ingevoerd, die dan weer fataal zou worden voor de Groenen.

Deze kieswethervorming was eigenlijk hét ideale moment om de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde te splitsen: als er overal provinciale kieskringen werden gecreëerd, moest dit onvermijdelijk ook het geval zijn voor Vlaams-Brabant, zoniet zou deze provincie niet als volwaardig erkend worden. Maar daarvoor mocht de kieswethervorming dus NIET dienen. Ze was enkel bedoeld voor het electoraal gewin van de meerderheidspartijen.

De Waalse partijen kregen van Verhofstadt de verzekering dat er niet geraakt zou worden aan de unitaire kieskring en de regering creëerde het gedrocht “Brussel-Halle-Vilvoorde-Leuven”. Hiermee werd gepoogd om de provinciale kieskring te verzoenen met het behoud van de unitaire kieskring. Er werd een zeer ingewikkeld systeem uitgedokterd, waarbij de Vlaamse lijsten zouden mogen opkomen in de gehele provincie Vlaams-Brabant en Brussel, terwijl de Franstalige lijsten enkel zouden opkomen in de oude kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde. Toch zouden de Vlaamse lijsten slechts mogen uitpakken met evenveel kandidaten als de Franstalige, waardoor die laatste nog maar eens bevoordeeld werden.

Het Vlaams Blok trok samen met anderen tegen deze regeling naar het **Arbitragehof** en kreeg op 26 februari 2003 van dit hoge rechtscollege (dat uit evenveel Nederlands- als Franstalige leden bestaat) gelijk. De rechters oordeelden dat de nieuwe kieskring een schending inhield van het gelijkheidsbeginsel: als er overal provinciale kieskringen zijn, moet dit ook het geval zijn voor Vlaams-Brabant, zodat er ofwel overal zou moeten teruggekeerd worden naar de oude situatie ofwel een aparte provinciale kieskring Vlaams-Brabant zou moeten gecreëerd worden. Dit zou dus neerkomen op de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde. Het Arbitragehof bepaalde ook dat dit ten laatste tegen de federale verkiezingen van 2007 zou gerealiseerd moeten zijn. De overmoedige Verhofstadt, die in het parlement in alle mogelijke toonaarden gewaarschuwd was voor het discriminatoire karakter van de kieswet, werd dus vlak voor de verkiezingen op een zeer vernederende wijze teruggefloten door het (nochtans in grote mate politiek samengestelde) Arbitragehof.

Door de gedeeltelijke vernietiging van de kieswet kregen

we in Vlaams-Brabant opnieuw de oude situatie: in Leuven kwamen er aparte lijsten op en ook in Brussel-Halle-Vilvoorde bleef alles bij het oude.

Een opmerkelijke nieuwigheid in 2003 was wel dat voor het eerst ook de **Belgen uit het buitenland** zouden mogen meestemmen bij de federale verkiezingen. Dat was een eis van de Franstalige liberalen, die via deze weg een compensatie kregen voor de Snel-Belg-wet, waarvan iedereen wist dat ze zou leiden tot een versterking van de Parti Socialiste. Het Vlaams Belang had zich tegen deze regeling voor de Belgen uit het buitenland verzet, omdat van meet af aan duidelijk was dat die precies in Brussel-Halle-Vilvoorde in het voordeel van de Franstalige partijen zou spelen. De ‘buitenland-belgen’ mochten zich namelijk inschrijven in een gemeente naar keuze. Walen mochten zich daardoor zonder probleem inschrijven in Brussel of Halle-Vilvoorde. Waarvoor wij gewaarschuwd hadden, gebeurde ook: ruim 23 % van de buitenlandkiezers schreven zich in een Brusselse gemeente in, terwijl slechts 9,5% van de Belgische bevolking in Brussel woonachtig is. Dit was niet toevallig. In Franstalige kringen heeft men opgeroepen om zich massaal in te schrijven in Brussel-Halle-Vilvoorde, met het oog op de versterking van de Franstalige posities. Ook nationaal bekeken blijkt dat dit stemrecht hoofdzakelijk een Franstalige aangelegenheid is. Zo hebben nog geen 40% van het totaal aantal ‘buitenland-belgen’ gekozen voor een gemeente in het Vlaamse gewest. Honderden Franstaligen lieten zich vanuit het buitenland inschrijven (zelfs met Franstalige formulieren) in Nederlandstalige gemeenten rond Brussel. In enkele van deze gemeenten had men de moed om de Franstalige formulieren ongeldig te verklaren.

Uit het bijzondere kanton “Buitenlandse Zaken” dat was gecreëerd voor de groep ‘buitenland-belgen’ uit Brussel-Halle-Vilvoorde die in een ambassade had gestemd, kon afgeleid worden dat meer dan drie kwart van deze buitenlandse stemmen (76,88%) werd uitgebracht op een Franstalige lijst.

Het toppunt was dat een groot deel van de stemmen van de ‘buitenland-belgen’ (alle stemmen die in de kieskring per brief waren uitgebracht, ook deze van kiezers die zich in een Brusselse gemeente hadden ingeschreven) door een beslissing van de Waalse minister van Binnenlandse Zaken Duquesne geteld moesten worden in het kleinste kieskanton van Halle-Vilvoorde, met name het landelijke Lennik, dat voorheen nog geen 35.000 kiezers telde. Daar kwamen nu plots 11.000 ‘buitenland-belgen’ bij. Dit zorgde voor een enorme scheeftrekking van de resultaten. Zo stegen de Franstalige liberalen van 468 naar 3322 stemmen. Het totale resultaat van de Franstalige partijen ging in één ruk van

5% van de stemmen naar meer dan 20 %!

Dit resultaat veroorzaakte een psychologische schok. Met name **Willy Dewaele**, de gedreven burgemeester van Lennik, trok vanaf dat moment alle registers open voor een onmiddellijke splitsing van de kieskring. Hij werd één van de voortrekkers van het verzet.

3. 3. De burgemeesters in het verzet

Na de verkiezingen van juni 2003 brengt Verhofstadt een regering samen met liberalen socialist en de ex-Vlaams-nationalisten van Spirit. In het nieuwe regeerakkoord staat geen woord over Halle-Vilvoorde, ondanks de uitdrukkelijke beloften in het VLD-verkiezingsprogramma. Verhofstadt mist opnieuw een gedroomde kans om de knoop door te hakken. Vlaamse eisen worden naar een "Forum" verwezen en diverse Waalse eisen (Francorchamps, regionalisering wapenhandel) worden onverwijld ingewilligd: de regering is nog geen 2 weken aan het werk of de regionalisering van de wapenuitvoer is reeds een feit!

Vanaf het najaar van 2003 kwam het verzet van de burgemeesters sterk op gang. Het startschot werd gegeven met een Staten-Generaal te Overijse op 10 oktober 2003. Daar werd niet alleen een wetsvoorstel aangekondigd voor de splitsing, maar ook een **boycotactie** voor het geval de splitsing niet gerealiseerd zou zijn vóór de Europese verkiezingen van 13 juni 2004. De burgemeesters van Halle-Vilvoorde wilden dat hun gemeenten tegen 13 juni dus geen deel meer zouden uitmaken van de Waalse kieskring voor Europa.

Zij inspireerden zich op de acties van de Vlaamse burgemeesters van 1960, die weigerden om nog langer deel te nemen aan de schandelijke tienjaarlijkse "talentellingen". Door de massale boycot van deze tellingen werden ze uiteindelijk afgeschaft en werd de Franstaligen een belangrijk wapen uit handen geslagen.

De drijvende kracht achter de burgemeesters was en is de voorzitter van het Halle-Vilvoorde-Komitee, de diplomatische jurist **Luc Deconink**, die niet alleen de raadsman is van de burgemeesters, maar ook aan de basis ligt van zowat alle teksten, voorstellen en initiatieven.

Zoals verwacht kon worden, kende de actie niet in alle gemeenten een even groot succes. Er waren bij de burgemeesters voortrekkers en meelopers. Sommigen gingen in de boycotactie een heel stuk verder dan anderen. Op 28 januari 2004 vroegen Kamerlid Laeremans en Europarlementslid Claeys in een open brief aan zeven twijfelaars (waaron-

der Dehaene van Vilvoorde, Vemeiren van Zaventem en Platteau van Dilbeek) om alsnog het front van de burgemeesters te versterken. Uiteindelijk beperkte een groot deel van de burgemeesters zich tot een braaf "voorbehoud" bij de verkiezingsuitslag, waarna men zagezegd de geldigheid van de verkiezingen zou kunnen betwisten.

In sommige gemeenteraden durfde men zelfs helemaal geen boycotmotie goedkeuren. Vooral de VLD-burgemeesters Platteau van Dilbeek en Eddy De Block van Merchtem, die beiden aasden op een verkiesbare plaats voor het Vlaams Parlement, werkten tegen. De Block stak zijn collega's zelfs het mes in de rug en verklaarde aan *Het Nieuwsblad*: *"In de huidige omstandigheden vind ik een boycot geen goede manier om de splitsing te bereiken. Dat voedt slechts de anti-politiek."*

Intussen werden in de Kamer vragen gesteld aan de nieuwe minister van Binnenlandse Zaken **Patrick Dewael**. In plaats van begrip te tonen voor de initiatieven van de burgemeesters, ging de voormalige Vlaamse minister-president steeds heviger tekeer. In januari 2004 verklaarde hij aan Kamerlid Laeremans dat er strafsancities zouden volgen voor de burgemeesters die geen medewerking zouden verlenen aan de Europese verkiezingen. En op 9 februari dreigde hij zelfs met de schorsing en de afzetting van de actievoerende burgemeesters. Dit kwam neer op een regelrechte intimidatiepolitiek t.a.v. de stakende burgervaders. Nochtans had de minister heel wat zachtere middelen kunnen aanwenden om de verkiezingen ordentelijk te laten verlopen. Het is door deze intimidatiepolitiek dat vooral de VLD-burgemeesters een heel stuk zouden inbinden.

Inmiddels hadden een aantal parlementsleden van de andere Vlaamse partijen het **wetsvoorstel** van de burgemeesters ondertekend en neergelegd in de Kamer. Zoals verwacht, mocht het Vlaams Blok dit voorstel niet mee ondertekenen.

Toen de bespreking van de wet ter voorbereiding van de Europese verkiezingen begin 2004 werd aangevat, namen wij de proef op de som en vroegen wij de koppeling van die Europese kieswet en het wetsvoorstel tot splitsing, maar dit werd door de paarse partijen verworpen. Ook het voorstel van Joris Van Houthem om hiertegen een verzet op te starten vanuit het Vlaams Parlement (een belangenconflict), werd door paars en groen verworpen. Nochtans had het Vlaams Parlement enkele weken voordien, op 12 december 2003, unaniem een motie goedgekeurd om de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde nog voor de Europese verkiezingen te splitsen. Consequent handelen was er bij de paarse partijen niet bij.

Zowel in de commissie als in de plenaire vergadering van

Kamer en Senaat confronteerden wij de Vlaamse meerderheidspartijen met hun eigen teksten, die we hadden ingediend in de vorm van amendementen. Maar de parlementsleden van Sp.a-Spirit en VLD verwierpen zowel in de Kamer (22 januari 2004) als in de Senaat (5 februari) ongeneemd alle amendementen van de Vlaamse oppositie. Zij stemden aldus meermaals tegen het wetsvoorstel dat zij zelf hadden ingediend. Weer eens kregen we de **januskop** te zien van de Vlaamse machtspartijen: in het Vlaams Parlement zetten ze af en toe een stoere borst op, maar daar waar het echt gebeurt, in het federale parlement, slikken zij op commando van de Waalse partijen hun dure Vlaamse eden in.

De meest pijnlijke stemmen kwamen van Spiritparlementslid **Lionel Vandenberghe**. Toen die man nog voorzitter van het IJzerbedevaartcomité was, drong hij jaar na jaar aan op een onmiddellijke splitsing van de kieskring; eenmaal zelf verkozen in een Senaatszetel verloochende hij die eis schaamteloos en keurde hij geen enkel van de tientallen splitsingsamendementen goed. Ontluisterend.

De parlementsleden negeerden hiermee de plechtige oproep van hun eigen burgemeesters: ***“Wij willen erop aandringen dat u als vertegenwoordiger van de Vlaamse bevolking, in overeenstemming met uw partijstandpunt, met het Vlaamse regeerakkoord en met de eensgezinde stellingname van het Vlaams Parlement de amendementen zou goedkeuren. Wij rekenen op de eensgezinde steun van de Vlaamse kamerleden om eindelijk de kieswet in overeenstemming te brengen met de Grondwet, onze hoogste wetsnorm, waaraan wij allen trouw gezworen hebben. Wij kunnen inderdaad niet langer aanvaarden en tegenover onze bevolking niet langer verantwoorden dat in onze Vlaamse gemeenten de lijsten van buiten ons taalgebied, buiten ons gewest en buiten onze provincie worden voorgelegd.”***

Een tiental burgemeesters bleef bij het voornemen om geen medewerking te verlenen aan de voorbereiding van de Europese verkiezingen en startte vanaf april met enkele kleinere acties. Zo werden de Waalse kiesbrieven niet aangeplakt en kregen deze partijen ook geen kiezerslijsten. Eric Libert, de FDF-schepen van Rode, diende bij het gerecht **klacht** in tegen de burgemeesters op basis van ambtsverzuim én op basis van de racismewet. Aan zijn klacht werd meteen gevolg gegeven: alle actievoerende burgemeesters werden door het Brussels gerecht op de rooster gelegd. Plots was er van de immense achterstand en de tergende traagheid bij het Brussels gerecht niets meer te merken.

De campagne voor de splitsing bereikte een hoogtepunt met de grote betoging (13.000 aanwezigen) van **9 mei 2004** in Halle. Hoewel zij in Kamer en Senaat uitdrukkelijk tegen de splitsing hadden gestemd, stapten diverse kamerleden van VLD en Spirit ongeneemd mee op in deze manifestatie. Als staaltje van hypocrisie kon dit wel tellen. Nauwelijks drie dagen later braken de Vlaamse meerderheidspartijen het front van de burgemeesters op. Voorzitters Els Van Weert (Spirit), Steve Stevaert (Sp.a) en Vlaams minister-president Bart Somers ondertekenden een akkoord met een deel van de burgemeesters. In ruil voor het engagement dat de splitsing meteen na 13 juni zou besproken worden in het federaal parlement, beloofden de burgemeesters dat ze ten volle zouden meewerken aan de Europese verkiezingen.

De burgemeesters van oppositiepartij CD&V namen hiervan afstand, omdat het oorspronkelijke engagement (splitsing vóór 13 juni) niet werd gehaald en omdat er onvoldoende waarborgen waren dat die splitsing er effectief zou komen. Deze burgemeesters zouden nadien nog enkele symbolische acties voeren, maar het verzet was gebroken en tot een echte boycot kwam het nergens.

Natuurlijk blijft het nuttig weer te geven wat op 13 mei precies werd overeengekomen:

De ondertekenaars besluiten o.m.

“dat het aangewezen is de splitsing van de kieskring en het gerechtelijk arrondissement onmiddellijk na de Europese verkiezingen op het federale niveau te agenderen (...)

De partijvoorzitters engageren zich uitdrukkelijk: -dat de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde op de federale politieke agenda gezet wordt. De besprekingen moeten leiden tot de toepassing van de Grondwet en uitvoering van de arresten van het Arbitragehof en dit door de splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde. Vlaanderen dient hiervoor geen prijs te betalen”.

-dat, indien dit niet onmiddellijk wordt gerealiseerd, hun fracties in Kamer en Senaat de door hen ingediende wetsvoorstellen over de splitsing van de kieskring onverwijld zullen goedkeuren. (...)”

De krantenberichten van 14 mei zijn formeel: aan dit geschreven akkoord werd mondeling toegevoegd dat het dossier voor het einde van 2004 zou worden afgerond. Vóór 1 oktober zou de situatie in ieder geval geëvalueerd worden.

Tijdens de **verkiezingscampagne** deden ook Yves Leterme en Geert Bourgeois opmerkelijke uitspraken. In een kopstukkendebat verklaarde Leterme dat de splitsing een kwestie was van amper vijf minuten. En op 8 juni bracht De Morgen volgend vraaggesprek met Geert Bourgeois:

Bourgeois: “We willen dat die kieskring gesplitst wordt vóór we in een Vlaamse regering stappen.”

De Morgen: “Dus u zet geen handtekening onder een Vlaams regeerakkoord voor de splitsing is goedgekeurd in het federaal parlement.”

Bourgeois: “Inderdaad.”

De Morgen: “Om helemaal zeker te zijn: als die splitsing niet federaal gestemd is, tekent u dus geen Vlaams regeerakkoord?”

Bourgeois: “Daar komt het inderdaad op neer.”

3.4. Na de val van paars-groen - juni 2004

Na de verkiezingen van 13 juni 2004 nam het Vlaams Blok de proef op de som en probeerden wij bij herhaling de kwestie van de splitsing opnieuw te agenderen in de commissie Binnenlandse Zaken van de Kamer. Maar VLD en Sp.a stemden telkens weer met overtuiging tegen de snelle behandeling van de splitsingsvoorstellen. Het enige wat voor de vakantie kon bekomen worden, was de verzending van de diverse wetsvoorstellen naar de Raad van State voor advies, zodat de hele kwestie meteen naar oktober verschoven kon worden. De engagementen van 13 mei werden alvast inzake de timing volledig verloochend.

Daarnaast was er natuurlijk ook het Vlaamse niveau. Dank zij de spectaculaire vooruitgang van het Vlaams Blok (van 15 naar 24%) werd de paars-groene meerderheid in het Vlaams Parlement doorbroken. Het kartel CD&V – NVA had een meerderheid kunnen vormen met het Vlaams Blok, maar Leterme verkoos een klassieke tripartite omdat onze partij een conflictstrategie vooropstelde t.a.v. de Waalse partijen. Leterme wees evenwel ieder “conflictmodel” af en het **Vlaams regeerakkoord** werd derhalve een heel braaf samenraapsel van allerlei verzuchtingen. Het was nauwelijks vernieuwend vergeleken met het paars-groene regeerakkoord van vijf jaar voordien. Inzake de staatshervorming ging het op enkele punten zelfs minder ver.

Wat Brussel-Halle-Vilvoorde betreft, lezen we het volgende:

“De Vlaamse regering en haar regeringspartijen nemen het engagement, zoals verwoord in de verklaring van 13 mei 2004 ten overstaan van de burgemeesters van het arrondissement Halle-Vilvoorde, over. Hiertoe vragen zij aan hun fractie in

Kamer en Senaat om los van het door de federale regering aangekondigde forum, uiterlijk bij de start van het parlementair jaar, wetsvoorstellen tot splitsing van het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde voor de verkiezingen van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, de Senaat en het Europees Parlement respectievelijk tot splitsing van het gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde in te dienen en onverwijld goed te keuren. (...)”

“Onverwijld” is natuurlijk een heel rekbaar begrip. Net voor de verkiezingen had Geert Bourgeois nog aan *De Morgen* verklaard dat hij niet in een Vlaamse regering zou stappen vooraleer de splitsing gerealiseerd zou zijn. Intussen is Geert Bourgeois ruim zes maand minister en is de splitsing er nog altijd niet. In *Dag Allemaal* verklaarde hij op 7 september: “Tegen Nieuwjaar moeten we weten waar we staan”. Maar met Nieuwjaar stonden we nergens.

Het Vlaams regeerakkoord werd ook slechts gedeeltelijk uitgevoerd. Op 11 oktober werd door de Vlaamse meerderheidspartijen effectief een wetsvoorstel tot splitsing van de kieskring ingediend, maar eigenlijk was dit overbodig, want het nieuwe voorstel was (op enkele kleine details na) een doorslag van het oude wetsvoorstel. Aan de pers werd meegedeeld dat het voorstel “in een stevig tempo en tegen het einde van het jaar” zou afgehandeld worden, maar in werkelijkheid bood dit voorstel de mogelijkheid om nogmaals het advies van de Raad van State te vragen, waardoor Verhofstadt het dossier tot december voor zich uit kon schuiven. Een nieuwe vertragingstruc dus. Toen het Vlaams Blok op 14 oktober de hoogdringende behandeling vroeg, stemden alle andere Vlaamse partijen, N-VA inclusief, tegen de hoogdringendheid.

In *Terzake* van 16 december klaagde Bart de Wever dat de Raad van State er zeer lang had over gedaan om haar (Frans-talig) advies af te leveren. Een schijnheilige uitspraak. De Raad had gehandeld binnen de voorziene termijnen. Het waren de Vlaamse partijen zelf, met inbegrip van de N-VA, die - door het uitdrukkelijk verwerpen van de hoogdringendheid - verantwoordelijk waren voor de bijkomende vertraging van verscheidene maanden.

Begin november maakte Verhofstadt met een bijkomend manoeuvre duidelijk dat een snelle parlementaire behandeling ook nog via een andere manier zou voorkomen worden. Er werd namelijk speciaal voor de kwestie B-H-V een “**Interministeriële conferentie voor Institutionele Hervormingen opgericht**” (IMCIH), waarin afgevaardigden van de verschillende regeringen het probleem zouden bespreken. Deze IMCIH bestaat uit maar liefst 17 leden, waarvan slechts 8 Vlamingen. De Duitstalige afgevaardigde

(die met de kwestie hoegenaamd niets te maken heeft) zit op de wip.

Dit is nooit gezien: terwijl in het parlement wetsvoorstellen zijn ingediend om de splitsing te realiseren, gaat de Vlaamse regering dus onderhandelen voor de prijs die hiervoor moet betaald worden. Nota bene in een orgaan waarin de Vlamingen in de minderheid gesteld zijn, terwijl we in het federale parlement over een comfortabele meerderheid beschikken.

Op 30 november kwam het advies van de Raad van State toe in het Parlement. Het was afkomstig van een tweetalige kamer, doch was in het Frans opgesteld. Nog meer dan in het advies van september lagen er Franstalige klemtonen in. Er werden hoofdzakelijk politieke en nauwelijks juridische bezwaren naar voor geschoven. Maar het advies moest dus vertaald worden en dat was voor Spirit een goede reden om het dossier nogmaals te verdagen.

Maar ook op 16 december mocht de Kamercommissie nog niet beginnen met de bespreking van het dossier. Op vraag van minister Dewael werd beslist om het dossier uit te stellen tot na 15 januari, moment waarop de Interministeriële Conferentie zou bijeenkomen. Ook dit nieuwe uitstel kreeg de steun van N-VA en CD&V. Nadat het Vlaams Belang deze nieuwe vertraging scherp had gehekeld, bedacht N-VA-voorzitter De Wever ons met een scheldtirade. We zouden "rechtsextremistische verrottingsstrategen" zijn. Het belang van de IMCIH wordt door De Wever geminimaliseerd: *"Of de interministeriële conferentie (IMC) ondertussen veel meer dan een therapeutische praatgroep kan zijn, valt te betwijfelen. Minister Geert Bourgeois is daarover alvast duidelijk. Van onderhandelen in de IMC kan er geen sprake zijn."*

Daags nadien kregen we evenwel gelijk vanuit onverwachte hoek: De N-VA-jongeren veroordeelden het nieuwe uitstel scherp. *"De houding van de Vlaamse regeringspartijen in dit dossier, in strijd met het Vlaams regeerakkoord, doet de N-VA-jongeren vragen stellen bij de deelname van de N-VA aan de Vlaamse regering."*

In het Vlaams Parlement zelf werd de Vlaamse regering met de regelmaat van de klok aan de tand gevoeld door Joris van Hauthem over de stand van zaken, zeker in het licht van de verschillende vertragingsmanoeuvres. Hoewel minister-president Leterme steevast beweerde dat er geen vuiltje aan de lucht was, bleek al vlug de hopeloze verdeeldheid binnen de meerderheid. Vooral SPA en VLD gingen op de rem staan, terwijl CD&V/N-VA de gegijzelden van hun coalitiepartners geworden zijn.

Slotsom: van een "onverwijld" behandeling van het split-

singsdossier is dus allerminst sprake en de uitdrukkelijke belofte om de splitsing voor het jaareinde goed te keuren, was blijkbaar alleen maar een fabeltje.

3.5. Opnieuw vertragingen in 2005

Tijdens de kerstvakantie en in de eerste werkweek van januari hielden de Vlaamse partijen geen overleg. CD&V beweerde dat ze geen enkel telefoontje ter zake had ontvangen. De Franstalige partijvoorzitters kwamen wel bijeen. Op vrijdag 14 januari stelden ze in een gezamenlijke verklaring dat ze geen vragende partij waren voor hervormingen, dat de rondzendbrief Peeters moest afgeschaft worden en dat de eis voor de splitsing beantwoord werd met een eis voor de uitbreiding van Brussel.

Tijdens de eerste werkvergadering van de Interministeriële Conferentie op 17 januari 2005 wordt meteen duidelijk dat de ministers nog helemaal nergens staan. Sinds november werd gewoon twee maand tijd verloren. Het enige resultaat van de vergadering van 17 januari was de oprichting van een nieuwe, 12-koppige werkgroep binnen de IMCIH. De werkgroep heeft dus een werkgroep opgericht. Het was helemaal niet duidelijk met welke frequentie die nieuwe werkgroep bijeen zou komen en tegen wanneer ze moest klaar zijn. Duidelijk was wel dat deze besprekingen het parlementaire werk opnieuw zouden vertragen.

In de commissie Binnenlandse Zaken van 19 januari werd nog wel beslist (met de steun van de Franstaligen) dat het commissiewerk zou verder gezet worden en dat wekelijks verslag zou uitgebracht worden over de vorderingen van de IMCIH, maar blijkbaar was dit enkel bedoeld om CD&V en N-VA aan te zetten om iemand af te vaardigen naar de werkgroep. Nadien werd duidelijk dat de Franstaligen elke bespreking in de Kamer zouden boycotten totdat er een akkoord zou bereikt worden binnen de IMCIH. CD&V bleek overigens verdeeld over de strategie die gehanteerd moest worden in dit dossier. Op zaterdag 22 januari verklaarde Jean-Luc Dehaene voor de VRT-camera's dat er enkel een oplossing gevonden kon worden in het kader van besloten onderhandelingen. *"Die onderhandelingen moeten zonder deadline gevoerd worden, op discrete wijze en met een voldoende ruime agenda om een compromis mogelijk te maken"* (De Tijd, 25 januari 2005). Dit stond helemaal haaks op het Vlaams regeerakkoord en op hetgeen CD&V tot dan steeds had voorgehouden.

Daags nadien ging Eric Van Rompuy tijdens een RTL-debat dan weer in volle confrontatie met de Franstaligen door

hun annexatiedrang t.a.v. de Randgemeenten (terecht) te vergelijken met de Anschlusspolitiek van de nazi's t.a.v. Oostenrijk. Jammer genoeg verontschuldigde Van Rompuy zich 's anderendaags publiek voor deze uitspraak.

Tijdens zijn toespraak voor de "gestelde lichamen" zei Verhofstadt dat de bespreking van Brussel-Halle-Vilvoorde moest plaatsvinden achter de besloten deuren van de IM-CIH. Verhofstadt schrok er zelfs niet voor terug om ook de Koning te gebruiken als buikspreker. De Vorst vond het namelijk voor de zoveelste keer noodzakelijk te pleiten voor multiculturaliteit en tegen de strijd tot behoud van de identiteit. Samen met Verhofstadt pleitte Coburg uitdrukkelijk voor overleg.

Op 26 januari kwam er een voorlopig einde aan de parlementaire behandeling. Alles werd minstens voor een maand opgeschort. De afspraken van een week voordien werden overboord gegooid. CD&V en N-VA stonden met de billen bloot. Zoals verwacht, hadden Sp.a-Spirit en VLD woordbreuk gepleegd. Hun plechtige belofte dat zij onverwijld zouden voortdoen met de parlementaire bespreking lag in de prullenmand.

Overzicht van de verdragingsmanoeuvres sinds de verkiezingen van 13 juni 2004:

1. Op 13 mei was beloofd dat de splitsing onmiddellijk na de Europese verkiezingen geagendeerd zou worden; VLD en Sp.a-Spirit stemden na 13 juni in de Kamercommissie alle vragen daartoe weg;
2. 3 oktober: Dewael verklaart dat Verhofstadt op 12 oktober niet mag afgerekend worden op de kwestie Brussel-Halle-Vilvoorde. Er zal nog geen oplossing zijn;
3. Begin oktober dienen de Vlaamse meerderheidspartijen een nieuw wetsvoorstel in. Het Vlaams Blok vraagt de hoogdringende behandeling, maar die wordt weggestemd door alle andere partijen, met inbegrip van CD&V en N-VA. Hierdoor krijgt de Raad van State anderhalve maand tijd voor zijn advies;
4. Op 10 november wordt de werkgroep IMCIH opgericht, maar die komt voor nieuwjaar niet één keer bijeen;
5. Na een eerste uitstel op 8 december op vraag van Spirit wordt het dossier in de kamercommissie op 16 december over de kerstvakantie getild naar 19 januari, met steun van CD&V en N-VA;
6. Op 17 januari beslist de werkgroep IMCIH om in zijn schoot een nieuwe werkgroep op te richten. Minister Reynders (MR) komt op 19 januari met lege handen naar de Kamer. De commissie beslist om pas vanaf 26 januari met de besprekingen te starten.
7. Op 26 januari werd de parlementaire behandeling voor minstens één maand opgeschort.

4. Een prijs betalen voor de splitsing?

Zeer terecht hebben de burgemeesters voortdurend benadrukt dat er voor de splitsing geen Vlaamse prijs mag betaald worden aan de Franstaligen. Het splitsen van de kieskring komt immers neer op het stopzetten van een onrechtvaardige situatie, waarbij Waalse lijsten wel in Vlaanderen stemmen kunnen komen ronselen (en daar ook nog een pak geld aan verdienen) terwijl het omgekeerde niet kan. In Vlaanderen kan men immers geen lijsten indienen die tegelijk in een deel van Wallonië opkomen. Er zou dus gewoon een einde gesteld worden aan een voorrecht, een *privilege*, dat in dit land alleen maar bestaat voor de Franstaligen uit Halle-Vilvoorde en voor niemand anders.

Bovendien is de unitaire kieskring een overblijfsel van het oude België, dat haaks staat op de actuele indeling van dit land in gewesten en taalgebieden en daardoor zelfs strijdig is met de grondwet. Dit had dus al veel langer rechtgezet moeten worden, maar de Vlaamse partijen hebben daartoe nooit de moed gehad. Als er al prijzen betaald moeten worden, dan zou het dus moeten gaan om herstelbetalingen aan Vlaanderen, omwille van decennialang taalimperialisme en poging tot gebiedsroof.

Objectief gezien verliezen de Franstaligen ook helemaal niets bij deze splitsing: het aantal Waalse zetels in de Senaat en het Europees Parlement ligt vast en kan dus niet verminderen ten gevolge van het wegvallen van de kiezers uit Vlaams-Brabant. En die kiezers behouden vanzelfsprekend het recht om eigen lijsten in te dienen, net zoals zij dat voor het Vlaams Parlement doen. De taalverhoudingen zullen dus ook in de Kamer niet echt veranderen. Wat wel verandert, is dat Franstalige Brusselse of Waalse politici niet langer actief naar stemmen zullen kunnen ronselen in ons taalgebied; het zal dus vanuit Brussel en Wallonië veel minder renderend worden om onze inwoners op te stoken tegen het Nederlandstalig karakter van onze streek. Vandaag hebben die Brusselse politici er alle belang bij dat anderstalige inwijkelingen zich bij ons NIET zouden aanpassen, en sponsoren zij om die reden allerlei anti-Vlaamse initiatieven, zoals het hatelijke blad *Carrefour*. Het gestook en het imperialisme zullen dus afgeremd worden, maar het is natuurlijk onaanvaardbaar dat voor het ongedaan maken van dit onrecht één of andere prijs zou moeten betaald worden.

Hoger werd reeds geciteerd uit het akkoord tussen Sp.a-Spirit, de VLD en de burgemeesters. Daarin hebben de partijvoorzitters zicht uitdrukkelijk geëngageerd om geen prijzen te betalen voor de splitsing.

Toch werd reeds in de aanloop naar de verkiezingen van

juni 2004 het pad geëffend voor een **bocht van de VLD**. Bij herhaling stelde de Brusselse VLD-minister Guy Vanhengel dat er ruimte was om de taalwetgeving in Brussel te herzien. Dit gebeurde in de context van het zogenaamde taalhoffelijkheidsakkoord, waarmee de meerderheidspartijen in Brussel al jarenlang de taalwetgeving omzeilen. Dat akkoord werd in 2003 door de Raad van State vernietigd en Vanhengel dringt sindsdien aan op een verregaande uitholling van taalwetten in het federale parlement, zodat aan de verplichte tweetaligheid van de ambtenaren een einde zou komen. Op vraag van Verhofstadt richtte Vanhengel midden september een werkgroep op van Vlaamse en Franstalige Brusselse politici, die een drastische versoepeling van de Brusselse taalwet moest voorbereiden als compensatie voor de splitsing. Maar het initiatief lekte voortijdig uit en men bereikte geen consensus.

Op 8 oktober kwam de VLD van Halle-Vilvoorde bijeen in Affligem. De partijafdeling drong aan op een doorbraak in de beleidsverklaring van Verhofstadt op 12 oktober. *“Maar de bewering dat de splitsing er kan komen zonder dat aan de Franstaligen een prijs betaald wordt, is fundamenteel oneerlijk.”* (Belga).

Diezelfde dag was ook Brussels parlements lid en ex-VU'er Sven Gatz het veld in gestuurd. In een groot interview in De Standaard pleitte hij voor een uitbreiding van de faciliteiten en zelfs voor de bekrachtiging van het Minderhedenverdrag. Hij stelde zich hiermee op één lijn met het FDF. In een open brief reageerde Bart Laeremans zeer scherp op de voorgestelde toegevingen: *“Het ergste is vooral dat u met uw stellingname voedsel geeft aan de Franstalige wensdromen en doet uitschijnen dat hun eisen legitiem zijn. U versterkt hiermee hun onderhandelingspositie in niet geringe mate. De splitsing, mijnheer Gatz, is overigens geen doel op zich. Niet alleen moet een einde gesteld worden aan een discriminatoire toestand, het is vooral de bedoeling om de verfransingspolitiek van uw Brusselse collega's een halt toe te roepen. En net dat imperialisme moedigt u nu aan.”*

Na de talrijke negatieve reacties op Gatz begreep Verhofstadt dat hij in zijn regeringsverklaring van 12 oktober geen akkoord zou kunnen voorleggen. Dewael had die mogelijkheid reeds naar voor geschoven in De Zevende Dag van 3 oktober: Verhofstadt mocht “niet afgerekend worden op het uitblijven van een oplossing voor Brussel-Halle-Vilvoorde.” Er zou enkel een “aanzet” tot oplossing gegeven worden. Dat was dan de aankondiging van de IMCIH (zie hoger), die uiteindelijk op 10 november van start zou gaan en die tot doel heeft een compromis uit te werken. Verhofstadt blijft overal waar hij kan herhalen dat het onmogelijk is om in het Parlement een voorstel goed te keuren dat ingaat

tegen de wil van één van beide Gemeenschappen, zodat er wel moet gewerkt worden aan een compromis.

Maar deze redenering gaat niet op. Zo werd begin 2004 het algemeen vreemdelingenstemrecht goedgekeurd door het parlement, terwijl de grote meerderheid van de Vlamingen en van de Vlaamse parlementsleden hier vierkant tegen was. Ook werden er in het recente verleden om de haverklap eenzijdige toegevingen gedaan aan de Walen zonder dat daar compensaties voor de Vlamingen tegenover stonden: er was de wet in verband met de Brusselse toegevoegde rechters, de Francorchamps-wet en de wapenwet. Voor deze inderhaast ingewilligde Waalse eisen werden nergens compensaties betaald aan de Vlamingen. Nu moet het ook eens in de omgekeerde richting kunnen, vooral omdat de Vlaamse eisen gewoon neerkomen op de toepassing van de Grondwet.

Het probleem is dat Verhofstadt met alle macht zijn regering in stand wil houden en bereid is elke prijs te betalen die de Walen daarvoor vragen. Hij weet immers dat de Walen in staat zijn om tot het uiterste te gaan en om zijn regering met een vingerknip te laten vallen als ze hun zin niet krijgen. De enige logische houding die een Vlaamse partij met enig zelfrespect daar tegenover kan plaatsen, is duidelijk maken dat er in zo'n scenario gewoon geen nieuw federale regering meer komt en dat het land uiteen zal vallen. Hoog tijd dus dat de Vlaamse partijen de confrontatie eindelijk aangaan.

Hieronder geven we een overzicht van de diverse tegeneisen die door de Waalse partijen gesteld worden in het kader van het splitsingsdossier:

1. Inzake Brussel

1.1 Opgeven van het principe dat de ambtenaren van de lokale besturen (gemeenten, OCMW's, openbare ziekenhuizen) tweetalig zouden zijn. Ze zouden dus niet langer verplicht worden om Nederlands te leren, waardoor de Vlamingen in de toekomst nóg minder in hun taal bediend zullen worden dan vandaag. Terwijl de situatie in de ziekenhuizen nu reeds dramatisch is.

1.2 Verzaken aan het principe dat een vast percentage van het gemeentepersoneel Nederlandstalig moet zijn. Het aantal Nederlandstaligen zou helemaal afhankelijk gemaakt worden van het werkvolume, met name het aantal Nederlandstalige dossiers. Maar dat aantal wordt vervalst doordat veel Nederlandstaligen zich verplicht voelen om zich als Franstalig in te schrijven. Bovendien zou het aantal vreem-

delingendossiers op die manier uitsluitend ten goede komen aan de Franstaligen. Dat betekent dat vele honderden jobs voor Nederlandstaligen verloren zouden gaan.

2. Inzake Vlaams-Brabant

2.1 **De grenzen van Brussel worden opengegoid.** Een groot stuk van Vlaams-Brabant, minstens de zes faciliteitengemeenten, moeten bij Brussel gevoegd worden. In het bijzonder Sint-Genesius-Rode geniet grote belangstelling, want deze gemeente vormt de "corridor", de verbinding tussen Brussel en Wallonië.

2.2 **Uitbreiding van de faciliteiten.** De fameuze "omzendbrief-Peeters" moet afgeschaft worden, net nu de Raad van State bevestigd heeft dat deze maatregel de faciliteiten op een volstrekt wettelijke manier inperkt. Deze omzendbrief wil verhinderen dat inwoners van faciliteitengemeenten die eenmalig een document in het Frans aanvragen, daarna automatisch heel hun leven alle nieuwe documenten in het Frans toegestuurd krijgen. Dit kwam neer op een regelrecht misbruik van de faciliteiten.

De Franstaligen willen bovendien ook nog heel wat andere gemeenten uit Halle-Vilvoorde bedenken met faciliteiten. Zowel uit de praktijk als uit wetenschappelijke studies is gebleken dat de faciliteiten de verfransing sterk in de hand gewerkt hebben en de integratie onmogelijk gemaakt hebben. Zij hebben hun doel dus gemist. Daarom dienen ze dus te worden afgeschaft of minstens uitdovend te worden gemaakt. Van een uitbreiding kan geen sprake zijn.

Ook de voorstellen waarmee VLD-Kamerlid **Luk Van Biesen** de Franstaligen wil "masseren" (*De Standaard* van 19 januari 2005) wijzen wij bijgevolg af. Zeker zijn voorstel om het statuut van de zes faciliteitengemeenten gelijk te schakelen met het oog op de fusies van faciliteitengemeenten, dient met klem verworpen te worden. Hierdoor zou bijvoorbeeld het faciliteitensysteem in de corridorgemeente Sint-Genesius-Rode uitgebreid worden. Ook een fusie van deze gemeenten is voor ons niet aanvaardbaar. Zo'n fusie kan de individuele macht van bepaalde Vlaamse politici (zoals Van Biesen zelf) uitbreiden, maar dit geldt eveneens voor de machtspositie van de Franstalige politici. Ook is het ongewenst dat Wezembeek op die manier een grensgemeente van het Brussels gewest zou worden.

Opmerkelijk: waar er faciliteiten zijn in Wallonië zelf, worden die niet eens nageleefd. Zo betaalt de Franse Gemeenschap, ondanks de wettelijke verplichtingen daartoe, geen euro voor de Vlaamse school in Komen.

2.3 Inschrijvingsrecht. Anderstalige inwoners zouden voor het uitoefenen van bepaalde rechten een fictief verblijf in Brussel mogen kiezen en bijgevolg in Brussel mogen stemmen. Ook dit komt neer op privileges die volstrekt in strijd zijn met de grondwet en het gelijkheidsbeginsel. In 1978 bracht de Vlaamse Beweging de regering Tindemans ten val toen die met het beruchte Egmontpact precies hetzelfde wou doen.

2.4 Invoering van het Europees Kaderverdrag inzake Minderheden. Dit is werkelijk het paard van Troje voor Vlaanderen. Indien dit verdrag wordt bekrachtigd, dan krijgen de Franstaligen in Vlaanderen officieel de status van minderheid, met alle mogelijke rechten die daaraan verbonden zijn. Faciliteiten in heel Vlaanderen dus. De klok wordt 70 jaar teruggedraaid. Het is de Raad van Europa die deze rechten toekent, zodat we daarover geen enkele controle meer zouden hebben. Wie meer wil weten over de gevolgen die de Franstaligen willen verbinden aan de ratificatie van het minderhedenverdrag, surft gewoon naar www.fdf.be en klikt op Périphérie. Er is ter zake helemaal geen verborgen agenda. De waanzinnige francofone agenda ligt er open en bloot.

Het moet duidelijk zijn dat de splitsing voor de Vlamingen geen fetisj is die kost wat kost moet gerealiseerd worden. De splitsing van B-H-V is noodzakelijk om een einde te stellen aan het imperialisme en de verfransing. Het kan niet zijn dat in ruil daarvoor nieuwe verfransingsmechanismen in gang worden gezet. Dan wordt de remedie erger dan de kwaal. De splitsing is zinloos en ongewenst als er in ruil daarvoor opnieuw voedsel wordt gegeven aan de verfransing.

Maar anderzijds moet het even duidelijk zijn dat er geen vertraging meer kan geduld worden. De tijd speelt in het voordeel van de Franstaligen, omdat zij de demografische steun krijgen van tienduizenden Europese en niet-Europese vreemdelingen die zich in Brussel en Vlaams-Brabant hebben gevestigd. Hun aantal zal de komende jaren nog fors toenemen en de Franstalige partijen hopen dat de internationalisering en de *verBrusseling* van de Rand op termijn zal gevolgd worden door een uitbreiding van Brussel.

Veel beter nog dan de Vlamingen beseffen de Waalse politici dat België zal verdwijnen. Hun zagezegde gehechtheid aan België en aan het koningshuis dient alleen maar om zo lang mogelijk munt te kunnen slaan uit de situatie, om zoveel mogelijk geld te blijven innen van Vlaanderen en een zo ruim mogelijk gebied binnen te rijven, aan te hechten bij de Waalse invloedssfeer. In tegenstelling met de meeste

Vlaamse partijen, denken de Waalse partijen vooruit, zijn zij wel bezig met de wijze waarop België moet ontbonden worden en met een strategie voor Brussel. Getuige daarvan de uitspraken van de Waalse minister-president Van Cauwenberghe, die heel openlijk heeft laten verstaan dat Wallonië bij de ontbinding de Vlaamse faciliteitengemeente Sint-Genesius-Rode moet annexeren om de noodzakelijke rechtstreekse corridor met Brussel te realiseren.

Het hele debat over Brussel-Halle-Vilvoorde moet dus in dat perspectief gezien worden, in het kader van het binnenhalen van een zo groot mogelijk deel van de buit en van ons grondgebied. Als zij zouden redeneren vanuit een Belgisch perspectief, vanuit het perspectief van een harmonieuze samenleving en wederzijds respect, dan hadden zij al lang ingestemd met een splitsing, omdat dit niets anders is dan de logische uitvoering van de Grondwet, van de indeling van het land in gewesten en taalgebieden.

De Vlamingen mogen dus ditmaal geen schrik hebben van een open conflict. Wanneer de Walen dreigen met de alarmbel, met nieuwe verkiezingen of met de ontbinding van de Belgische staat, dan moeten de Vlamingen eveneens de ontbinding van België op tafel leggen. Of het toedraaien van de geldkraan. Het kan niet zijn dat opnieuw de Vlamingen een prijs moeten betalen voor het voortbestaan van dit hoogst kunstmatige land. We hebben genoeg betaald.

Het is zoals Willy De Waele, burgemeester van Lennik, het stelt: *“Dit is geen communautair probleem, wel een van goed bestuur. De Franstaligen blijven het conflictmodel gebruiken en wij, Vlamingen, gaan weer op onze buik liggen. Het wordt tijd dat wij ook dat conflictmodel in plaats van het consensusmodel hanteren.”*

5. De splitsing van het Brussels gerecht

De kwestie van het gerechtelijk arrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde is nog veel ingewikkelder dan deze van het kiesarrondissement. Elke wijziging die wordt aangebracht in verband met de indeling van het gerechtelijke arrondissement, heeft immers automatisch gevolgen voor de ingewikkelde structuur van de diverse Brusselse rechtbanken (politierechtbanken, arbeidsrechtbank, burgerlijke en correctionele rechtbank van eerste aanleg, rechtbank van koophandel) als voor de zeer complexe taalwet in gerechtszaken. Er zijn slechts zo weinig mensen die deze materie beheersen dat het debat tot op heden voer is gebleven voor specialisten.

Toch is de nood aan een splitsing ook hier bijzonder hoog en de burgemeesters hebben zeer terecht dit debat mee aan de politieke agenda geplaatst. Zowel in de verklaring van 13 mei (Somers en Stevaert) als in het Vlaams regeerakkoord wordt de vraag naar deze splitsing even “onverwijd” gesteld als die van de kieskring.

In dit dossier hebben de Vlaamse partijen hun beloften evenwel manifest gebroken. Er is terzake immers helemaal geen gezamenlijk Vlaams wetsvoorstel ingediend, hoewel dat uitdrukkelijk aangekondigd stond in het Vlaams regeerakkoord. Er wordt naar verluidt ook helemaal niet gewerkt aan zo’n voorstel. Het zijn de Vlamingen zelf die dit dossier dus op de lange baan geschoven hebben. In zijn regeringsverklaring heeft Verhofstadt dan ook zijn kans schoon gezien om het initiatief voor een oplossing van de problemen in het Brussels gerecht over te laten aan PS-minister Onkelinx. Het is helemaal niet duidelijk of en wanneer zij ooit naar het parlement zal komen met een voorstel voor de oplossing van de vele problemen in Brussel. In de regeringsverklaring van 12 oktober krijgt Onkelinx trouwens de keuze tussen een volledige splitsing en een decentralisatie van een gedeelte van de rechtbank naar Halle-Vilvoorde, wat iets geheel anders is en Halle-Vilvoorde tot een soort aanhangsel zou maken van Brussel.

Onkelinx berooft Vlamingen van pasmunt

Laurette Onkelinx weigert zich overigens uit te spreken over een timing. Op 13 januari antwoordde ze op onze vragen in de Kamer dat er momenteel gesprekken lopen tussen de stafhouders van de Vlaamse en de Franstalige Orde van Advocaten. Alsof het normaal is dat één beroepsgroep, die vanzelfsprekend in de eerste plaats aan de eigen belangen denkt, zomaar een politieke oplossing mag dicteren.

In tussentijd zorgt Onkelinx er wel voor dat de Franstalige belangen ten eerste worden behartigd. Zo wil zij inder-

haast nog de taalwetgeving voor de griffiers versoepelen, waardoor het niveau van de taalexamens voor het gros van de personeelsleden drastisch naar beneden zou gaan. Reden is dat het vandaag vooral Vlamingen zijn die slagen voor deze examens, zodat 70% van het griffiepersoneel in eerste aanleg en beroep Nederlandstaligen zijn. Onkelinx wil met haar voorstel opnieuw een “evenwicht” brengen in de griffies. Een versoepeling van de examens stelt haar in de gelegenheid om de komende jaren zo goed als uitsluitend Franstalige personeelsleden te benoemen.

Voorstellen waar de Franstaligen vragende partij zijn, moeten dus bij hoogdringendheid door het parlement gejaagd worden, maar Vlaamse eisen worden op de lange baan geschoven. Het is onvoorstelbaar dat noch VLD noch Sp.a-Spirit inzien dat Onkelinx met deze spoedbehandeling de bedoeling heeft om de Vlamingen te beroven van elke pasmunt inzake het Brusselse gerecht. Het is precies door de koppeling te eisen van het voorstel-Onkelinx aan de splitsing dat de Franstaligen verplicht kunnen worden om het echte debat aan te vatten.

Een onbestuurbaar parket

De gebrekkige werking van het Brussels parket wekt bij de burgemeesters van Halle-Vilvoorde al jaren een hoop ergernis op. Veel van de parketmagistraten beheersen immers onvoldoende de kennis van het Nederlands en communiceren dan maar in het Frans met de politie van Halle-Vilvoorde. Dit geeft zeer veel ergernis bij de lokale politiediensten. Bovendien wordt Halle-Vilvoorde met zijn 570.000 inwoners zeer stiefmoederlijk behandeld door het Brussels parket, vergeleken met Brussel. Het overgrote deel van de aandacht gaat naar de criminaliteit in de hoofdstad. Strafdossiers die betrekking hebben op de Vlaamse Rand worden bijgevolg massaal geseponeerd. Vergeleken met de criminaliteit in Brussel zijn deze feiten vaak minder erg, maar toch blijft het aantal misdrijven in Halle-Vilvoorde bijzonder hoog. Bovendien wordt criminaliteit in een landelijke regio anders aanvoeld dan in een grootstad. Wanneer het parket het gros van de strafrechtelijke feiten uit een bepaalde streek seponereert, dan ontstaat daar de indruk van totale straffeloosheid. Er dringt zich dan ook een ander parketbeleid op, dat rekening houdt met de situatie ter plaatse.

Daarnaast is er nog de **politiehervorming**. Die organiseert de politie per gerechtelijk arrondissement. Momenteel kan er in Halle-Vilvoorde dus geen autonoom politiebeleid gevoerd worden, maar wordt onze regio beschouwd als een soort aanhangsel van Brussel, met een adjunct-directeur die ondergeschikt is aan een Brusselse directeur. Hierdoor kan

ook de gouverneur zijn sturende rol in het veiligheidsbeleid niet opnemen. Een echt samenhangend veiligheidsbeleid kan er dus maar komen wanneer Halle-Vilvoorde een autonoom parket krijgt.

Tenslotte is het gebied waar het Brussels parket moet opereren veel te uitgestrekt. Het dekt het landelijke Halle-Vilvoorde van Galmaarden tot Zemst, maar tevens een grootstad zoals Brussel die gebukt gaat onder zeer zware criminaliteit. Het Brussels parket is daardoor uitgegroeid tot een regelrechte mastodont. Het bestaat uit een zodanig groot aantal magistraten en personeel dat het bijna onbeheersbaar is geworden. Komt daar nog bij dat de strafwetgeving in het Vlaamse en het Brusselse gewest de jongste jaren zodanig sterk is gaan verschillen (b.v. inzake milieu, ruimtelijke ordening, ...), dat het onmogelijk is geworden in dit gebied nog een eenvormig beleid te voeren.

Om al deze redenen is het noodzakelijk dat Halle-Vilvoorde een volledig autonoom parket zou krijgen. Onze regio zou met zijn 570.000 inwoners het zevende grootste rechtsgebied zijn van het land (op 28 arrondissementen). Groot genoeg dus om het in handen te geven van een zelfstandig parket, net zoals dat bijvoorbeeld ook in het arrondissement Leuven (450.000 inwoners) mogelijk is.

Het Vlaams Belang kan zich in ieder geval niet vinden in de wijze waarop CD&V en N-VA in een gezamenlijk wetsvoorstel de splitsing van het parket doorvoeren. In dat voorstel wordt een Nederlandstalig parket opgericht voor Halle-Vilvoorde en een tweetalig parket voor Brussel. Dit tweetalige parket brengt evenwel uitsluitend Franstalige zaken voor de rechtbank. De Nederlandstalige vorderingen moeten verzorgd worden door het parket van Halle-Vilvoorde. Deze uitzonderingsbehandeling van Nederlandstalige Brusselse straf dossiers is zonder meer discriminerend. Burgers hebben het recht om gelijk behandeld te worden voor de rechtbank. Een tweetalig parket dient derhalve zowel Nederlandstalige als Franstalige zaken integraal te kunnen behandelen. Zoniet worden de Vlaamse magistraten in dit parket automatisch gedegradeerd tot tweederangsmagistraten.

Grote achterstand en taalproblemen bij de rechtbanken

Ook op de werking van de Brusselse rechtbanken is heel wat aan te merken. Vooral de burgerlijke en de correctionele rechtbank van eerste aanleg en het hof van beroep kennen een immense achterstand, als gevolg van een logge structuur, een slechte organisatie en een gebrek aan verantwoordelijkheidszin. Ook de taalproblematiek heeft meegespeeld:

jarenlang was er groot tekort aan Franstalige magistraten omdat er veel te weinig Franstaligen slaagden voor het examen Nederlands. Onder justitieminister Verwilghen bekwamen de Franstaligen (zonder enige tegenprestatie) een verregaande uitholling van de taalwet (die oplegt dat twee derde van de magistraten de andere landstaal moeten kennen): er mochten vele tientallen "toegevoegde" rechters benoemd worden die buiten het taalkader vielen. Het tweetalig karakter van de Brusselse rechtbank komt hierdoor steeds meer in het gedrang. Ook klagen heel wat Nederlandstalige rechters dat de interne vergaderingen binnen de Brusselse rechtbank meestal uitsluitend in het Frans gebeuren.

Het is dan ook zowel in het belang van de Brusselse rechters als van de rechtsonderhorigen dat er een splitsing van de Brusselse rechtbanken zou komen. Dit zou automatisch leiden tot een positieve concurrentie tussen de Nederlandstalige en Franstalige rechtbanken en een versneld wegwerken van de achterstand.

Die splitsing kan er op verschillende manieren komen. Men kan de Brusselse rechtbanken splitsen - naar het model van de Brusselse balie - in een Franstalige rechtbank die bevoegd is voor Brussel en een Nederlandstalige rechtbank die bevoegd is voor Brussel én Halle-Vilvoorde (de zogenaamde horizontale splitsing). Het Vlaams Blok werkte in die zin een gedetailleerd wetsvoorstel uit in 1997. Ofwel kan men opteren voor een volledige splitsing (of verticale splitsing), met een Nederlandstalige en een Franstalige rechtbank voor Brussel en een Nederlandstalige rechtbank voor Halle-Vilvoorde. Die laatste formule biedt het voordeel dat de Belgische Justitie nadien gemakkelijker kan worden gesplitst in een Waalse en een Vlaamse Justitie. Enkel het gerecht in de hoofdstad zou dan nog federaal zijn. Zo'n formule is echter alleen maar haalbaar wanneer er voldoende waarborgen bestaan voor het overleven van die Vlaamse rechtbank in Brussel: die moet een voldoende groot aantal magistraten tellen, zodat die een normale concurrentie kan voeren met de Franstalige tegenhanger.

Voor ons zijn beide oplossingen verdedigbaar. Maar we verzetten ons uiteraard tegen de voorstellen van het FDF. Deze Fransdolle partij wil een splitsing waarbij de Franstalige rechtbank ook bevoegd zou worden voor Halle-Vilvoorde. Hierdoor zou heel onze regio een tweetalig gebied worden in gerechtszaken. Dit zou neerkomen op een enorme uitbreiding van de faciliteiten, wat vanzelfsprekend onaanvaardbaar is.

Het is dus de hoogste tijd dat de Vlaamse partijen ook in dit dossier uit hun pijp komen met een gemeenschappelijk wetsvoorstel. Waar wachten ze op?

6. Nuttige citaten

Jean-Luc **Dehaene** in de Kamer op 1 maart 1995: *“De splitsing van de kieskring Brussel-Halle-Vilvoorde staat in de sterren geschreven.”*

Jean-Luc **Dehaene** in de Kamer op 11 oktober 1995: *“Het voordeel van een kiescampagne is dat men inderdaad wat in de sterren kan kijken.”*

SP.a-voorzitter **Robert Stevaert**: *“Toch ben ik er duidelijk over: die splitsing moet er komen. Franstaligen moeten bij ons geen stemmen komen ronselen, dat is niet meer dan redelijk, en daarom wil ik voor de splitsing ook geen prijs betalen.”* (**Het Volk**, 11 juni 2004, twee dagen voor de verkiezingen)

SP.a-voorzitter **Robert Stevaert** over de splitsing: *“Ja. We zijn bereid tot een compromis en ik ben bereid om daar ver in te gaan wanneer dat goed is voor het algemeen belang”* (**Het Belang van Limburg**, 5 januari 2005)

Vlaams minister-president **Bart Somers** op het ogenblik dat de Waalse partijen de Vlamingen het vreemdelingenstemrecht opleggen (met de hulp van de SP.a): *“We zullen dit onthouden. Niets belet ons nog om op onze beurt onze meerderheid uit te spelen. Om bijvoorbeeld de splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde af te dwingen.”* (**Belang van Limburg**, 7 februari 2004)

Vlaamse minister-president **Bart Somers** *“Wij willen in overleg een stap vooruit doen. De splitsing moet meteen na de verkiezingen geagendeerd worden in het federaal parlement en tegen het einde van het jaar goedgekeurd worden. Een andere timing is niet realistisch.”* (**De Standaard**, 8 juni 2004)

Knack: *“Blijft u erbij dat u niet in een Vlaamse regering stapt vóór het kiesarrondissement Brussel-Halle-Vilvoorde is gesplitst?”*

Yves Leterme (lijsttrekker CDV-NVA): *“Zeer zeker. Daarover moet er een akkoord zijn dat ook aan de overkant van de taalgrens wordt erkend.”* (**Knack**, 2 juni 04)

Geert Bourgeois: *“We willen dat die kieskring gesplitst wordt vóór we in een Vlaamse regering stappen.”*

De Morgen: *“Dus u zet geen handtekening onder een Vlaams regeerakkoord voor de splitsing is goedgekeurd in het federaal parlement.”*

Bourgeois: *“Inderdaad.”*

De Morgen: *“Om helemaal zeker te zijn: als die splitsing niet federaal gestemd is, tekent u dus geen Vlaams regeerakkoord?”*

Bourgeois: *“Daar komt het inderdaad op neer.”* (**De Morgen**, 8 juni 2003)

De Morgen: *“Wanneer komt de splitsing in de Kamer er?”*

Minister Geert Bourgeois: *“Daar kan ik nu nog geen datum op plakken. We moeten eerst met de andere partijen samen zitten, de violen stemmen en kijken hoe we dat aanpakken. Zo eenvoudig is het trouwens niet.”*

De Morgen: *“In één van de slotdebatten zei Yves Leterme dat de splitsing maar vijf minuten vraagt?”*

Bourgeois: *“Ja maar... dat moet je zo niet begrijpen. Dat is een manier van spreken, hé. Als de Vlamingen samenwerken dan kan het vrij snel. Maar nog eens, we moeten het eerst goed bekijken, want zo eenvoudig is het niet.”* (**De Morgen**, 15 juni 2004)

Vlaams minister **Bert Anciaux** haalt uit naar de kleine Vlaamse Bewegers, die zoveel voor zijn familie hebben gedaan: *“Al die roepers in de Vlaamse Beweging hebben nooit iets gerealiseerd. Als het echt van hen had afgehangen, zaten we nog altijd in het stenen tijdperk.”* (**Humo**, 28 juli 2004)

CD&V-voorzitter Jo Vandeuren over het Vlaams regeerakkoord: *“De splitsing van het kiesarrondissement B-H-V is essentieel voor CD&V. (...) Snel betekent een paar maanden, laten we zeggen tegen eind dit jaar. Het mag ook 3 januari zijn, maar veel later niet. Voor de splitsing hoeven we geen enkele prijs te betalen.”* (**Belang van Limburg**, 3 september 2004)

Brusselse minister-president **Charles Picqué**: *“Als de Vlamingen op een breuk aansturen, dan gaat Brussel meer samenwerken met Wallonië. Wij zullen onze belangen niet opofferen om de federale schijn hoog te houden. Als de Vlamingen niet redelijker worden, dan komt het land terecht in een partijtje Russische roulette. (...) Sommige Vlamingen moeten er zich rekenschap van geven dat die eis kan leiden tot de onbestuurbaarheid van het land in de huidige federale structuur. Brussel-Halle-Vilvoorde maakt deel uit van een historisch institutioneel evenwicht. Daaraan raken, is geen kleinigheid.”* (**Het Laatste Nieuws**, 6 september 2004)

Patrick Dewael, minister van Binnenlandse Zaken: *“Als we tegen 12 oktober een akkoord kunnen bereiken, is dat meegenomen, maar als dat niet zo is, mag u de federale regering daar niet op afrekenen.”* (**De Zevende Dag**, 3 oktober 2004)

Patrick Dewael, Minister van Binnenlandse Zaken: *“Onderhandelen is geen vies woord. Neem de rondzendbrief-Peeters. Ik heb zelf altijd gezegd dat de rondzendbrief niet het beste middel is om integratie te bevorderen en mijn toenmalige voorzitter Karel de Gucht heeft het zelfs een pesterij genoemd.”* (**De Morgen**, 17 januari 2005)

Eerste minister **Guy Verhofstadt**: *"Het zal een compromis worden, zonder winnaars en verliezers, door beide gemeenschappen aanvaard en verteerd. (...)Dit land functioneert door een compromis tussen beide gemeenschappen."* (**Het Nieuwsblad**, 24 december 2004)

FDF-voorzitter Olivier Maingain: *"De splitsing van Brussel-Halle-Vilvoorde komt neer op het einde van België."* (**RTL-debat**, 23 januari 2005)

Willy De Waele, burgemeester van Lennik: *"Tegen de paasvakantie is de kieskring gesplitst, of er is geen regering meer."* (**De Standaard**, 5 januari 2005)

Anoniem Franstalig minister: *"De Vlamingen moeten weten dat zij de splitsing van het kies- en gerechtelijk arrondissement niet zullen bekomen in ruil voor kleine toegevingen. Indien ze de confrontatie en het avontuur willen, zullen ze de zes faciliteitengemeenten moeten loslaten. Dit kan alleen maar gebeuren in het kader van een grote koehandel, die waarschijnlijk zou samenvallen met het einde van België."* (**Le Vif**, 14 januari 2005)

FRÉ

Inhoud

1. Waarom bestaat er nog een tweetalige kieskring
Brussel-Halle-Vilvoorde ? P 3
2. Gevolgen van het niet-splitsen van Brussel-Halle-
Vilvoorde P 5
3. De strijd voor de splitsing P 9

3.1. Geen vooruitgang tussen 1993 en 2002

3.2. Naar een nieuwe stroomversnelling

3.3. De burgemeesters in het verzet

3.4. Na de val van paars-groen

3.5 Nieuwe verdragingsmanoeuvres

4. Een prijs betalen voor de splitsing? P 17
5. De splitsing van het Brussels gerecht P 21
6. Nuttige citaten P 23

FEBRUARI 2005

Samengesteld door Bart Laeremans en Joris Van Hauthem

Ver. uitg.: Bart Laeremans, Leuvensestraat 106, 1800 Vilvoorde

**Extra exemplaren van dit zwartboek kunnen
bijbesteld worden op ons regionaal secretariaat:
Leuvensestraat 106, 1800 Vilvoorde.
Tel.: 02 253 38 27
Neem ook een kijkje op onze nationale webstek
www.vlaamsbelang.org**

Zondag 27 februari 2005

STRIJDMEETING

**SPLITS
BRUSSEL-HALLE-
VILVOORDE NU!**

**Cultureel Centrum Westrand
Kamerijklaan te Dilbeek
vanaf 14 u.**

Vlaams Belang Halle-Vilvoorde:

02/253.38.27

www.vlaamsbelang.org